

LÄÄNE-HARJU

VALLA LEHT

VEEBRUAR 2021 | NR 2 (35)

WWW.LAANEHARJU.EE | WWW.FACEBOOK.COM/LAANEHARJUVALD

KLOOGA KOOLI AJALUGU ULATUB SAJANDI TAHA

» Kuidas sai alguse Klooga vallakool ja kuidas käis tolleaegses koolis õppetöö, loe lähemalt lk 3

VABATAHTLIKUD PÄÄSTSID MEMME JÄISEST SOOST

» Soo servas asuv jahikaamera aitas otsijad eksinud vanamemme jälgedele, loe lisaks lk 4

MILLISTEL JUHTUDEL ON OMA PAKEND TARK VALIK

» Kuidas panna piir tekstiilijäätmete ja ühekordsete pakendite tekkele, loe lähemalt lk 6

„Taanis ökokommuunis elatud aasta jooksul tulid minu ellu taimetoitlus, kogukonnaelu ja prügisorteerimine ning sai viljeletud ka „prügisukeldumist“, mis oli Taanis vägagi normaalne tegevus,“ ütleb Marie Käige.

EV 100 tähistati Ohtu külas traditsioonilise matkaga.

EV100 lipuheiskamine Paldiski lasteaia Naerulind.

EV 100 tähistamisel Lohusalus heisati päikesetõusul Eesti lipp.

Vaba riik peab piirangutega sünnipäeva

» Ka piirangute tingimustes on kõigis meis soov väärikselt tähistada olulisi tähtpäevi. Meie riigi ajaloos on varemgi ette tulnud, et just rasketel hetkedel on rahvas pidanud ühtselt tegut-

sema. Kriisid panevad proovile ühiskonna ühtsustunde.

Igaühe parim panus võitlusesse nähtamatu COVID-vaenlasega on vastutustundlik käitumine.

Kutsume üles vastutustundlikult tähistama ka saabuvat Eesti Vabariigi 103. sünnipäeva. Selleks on meie vallas hulk toredaid võimalusi vabaõhusündmustel ja kaunis talvise looduses.

Kuidas meie inimesed tähistavad sel aastal kodumaa sünnipäeva ja mida oma riigile soovivad?

Ando ja Angelika Määra külast

24. veebruaril on traditsiooniks hommikune lipuheiskamine ja seda ei muuda miski. Kui ilm on vähegi soosinud, oleme teinud matka metsas ja nautinud looduses olemist. Plaan on ka sel korral minna. Varasemalt oleme õhtul katnud piduliku laua, võõrustanud häid sõpru, vaadanud kontserti ja vastuvõttu. Ilmselt jäävad sel aastal külalised tulemata, aga pidulaud saab kaetud ja kontsert vaadatud.

Väärakas eas sünnipäevalapsele tuleb ikka õnne ja tervist soovida!

Eve-Mai Laulasmaalt

Varasemalt oleme käinud toredal traditsioonilisel Vabariigi aastapäeva matkal. Sel aastal teeme oma perega väikese loodusretke, kauneid kohti on lähikonnas palju. Õhtul sööme kooki. Soovin Eestile palju edu ja rõõmu ning et meie riik oleks heades kätes!

Rutt Kloogalt

Ühinen koos teiste kloogalastega päikesetõusul lippu heiskama ja hünni laulma.

Eesti riigilt ootan väikest pensionitõusu, et eakate elujärg parem oleks. Veel soovin, et kogukond hakkaks rohkem ühte jalga käima.

Krista Ohtust

Pidupäeva alustame päikesetõusul lipuheiskamise ja hünni laulmisega külalplatsil, edasised plaanid sõltuvad ilmast ja meeleolust. Kindel on see, et õhtul katame perega piduliku kohvilaua, kus on kindlasti esindatud kilu. Traditsiooniliselt olen igal aastal vaadanud presidendi vastuvõttu, kuid sel aastal tuleb õhtu sisustada teisiti.

Eesti riik oleme meie, seega soovin ma meie riigile rohkem mõistmist, hoolimist ja üksteisega arvestamist. Vahvat aastapäeva meile kõigile!

Age Kloogarannast

Lipu heiskamine toimub sel aastal koduhoovis või kogukonnas vähema rahvahulgaga kui tavapäraselt 24. veebruari hommikul Toompeal. Kindlasti rikastavad kiluleivad ja küpsisetort pidulauda ja väike matk perega käib piduliku päeva juurde.

Riigilt soovin, et mõtleksime mitte ainult enda peale, vaid ka teistele meie ümber. Saaksime aru, miks on vaja vahel teha seda, mis ei ole mugav ja mida ei taha teha. Rohkem mõtleme sellele, kuidas saame igaüks ise kaasa aidata, et meie soovitud igapäevaelu võimalikult kiiresti taastuks. Ärme unustame, et elame väga toredas kohas koos toredate inimestega.

Andrus Kurksest

Eesti Vabariigi sünnipäeva on meie peres alati tähistatud. Nii kitsamas ringis, aga ka koos sõpradega. Nii ka sellel aastal koos üleva tunde, pidulikuma riide ja rahvusliku toiduga. See on pidupäev, millest tulebki rõõmu tunda, sest oma riik on uhke asi.

Riik – see oleme tegelikult ju meie ise. Ise hoides, ise võimestades, ise kaitstes ja ise rõõmu tundes. Sestap üheks sooviks olekski meile kõigile, et oskaksime olla selles protsessis koos, leida ja võimestada ühiseid väärtusi, hinnates teiste arvamusi ja osates leida kompromisse. Sooviks vähem kurjust ja rohkem nutikust, vähem väiklust ja rohkem koosmängu, oskust jääda oma näoga nii maailmas kui ka Euroopas, oskust õppida ja õpitut kasutada. Soovin õnne riigile ja meile kõigile!

Pidupäevaks sobib kaunis emakeeles Vladislav Koržetsi kogus „Laulud või nii“ tabav sõnamäng:

*Kuni olen omas meeles,
kuni keel veel püsib meeles,
kõik, mis on ja mida pole,
igas mõttes, igas meeles,
on mu meeles eesti keeles.*

VALGUSMÄNG RUMMU TEHISMÄE JALAMIL

23. veebruaril kell 19-21

Vallarahvas on oodatud vaatama vabariigi auks korraldatud laser-valgusmängu muusikaga.

19:00 hümn

19:05 vallavanema tervitus

Valgusmäng kordub mitu korda (19:10, 19:30, 20:00, 20:30), et korraga osalejate hulka hajutada ja piirata. Tule perega nautima Eesti pidupäeva eelõhtut!

Ühised lipuheiskamised ja hünnilaulmised kolmapäeval, 24. veebruaril päikesetõusul

Kl 7.35 Paldiski linnaväljakul

Järgneb jalutuskäik Paldiski kalmistule, kus asetatakse pärjad ja küünlad Vabadussõjas langenute kalmudele.

Kl 7.34 Padise rahvamaja esisel platsil

Kl 7.35 Risti kirikaia

Järgneb küünalde süütamine Vabadussõja mälestussamba juures.

Kl 7.35 Ohtu külalplatsil

Kl 7.32 Laulasmaa Kooli õuel

ELAGU EESTI!

JUHTKIRI

Head sõnad muudavad Eesti paremaks

Külli Tammur
Vallavolikogu esimees

» Möödunud aastal Eesti Vabariigi aastapäeva tähistades ei osanud keegi meist arvata, et maailm, milles me elame, on mõned kuud hiljem tundmatuseni muutunud. Oleme seisnud väljakutsete ees, mis on meid ühtaegu õpetanud, aga tekitanud ka palju hirmu ja muret. Tore on see, et hindame ehk senisest enam oma tervist, kuid kahjuks teab pea igaüks ka kedagi, kes möödunud aasta raskustele vastu ei pidanud. Enda ja teiste füüsilise tervise huvides olime eemal, kuid seetõttu kannatasime raskelt üksindust või süü-
tunnet lähedaste ees, kes olid üksindusse sunnitud.

Üksi olles rändavad mõtted tihti elu põhiväärtustele. Minu jaoks on alati olnud olulised ausad ja südamest head inimesed – nende najal püsivad perekonnad, sõprus ja ka riik. Vaba Eesti riik. Vabariigi aastapäeval meenutame tänutundega neid häid ja ausaid eestimaalasi, kes meie riigi vabaks võitlesid, selle eest oma elu andsid. Tänu neile meestele ja naistele saame meie täna oma riigis ise olla, ise mõelda, ise tegutseda, ise luua. Meie võimuses on

teha Eestit paremaks ja kõlaga see pealegi naiivselt – mina usun, et igaühel on võime muuta, iga väike siiralt tehtud heategu muudab Eesti paremaks.

President Ilves on öelnud, et vabaduse olemus ei muutu, selle tunnused on igavikulised, aga ohud vabadusele on muutunud. Julge-olek ei ole praegu meie peamine väljakutse, vaid nüüd on selleks inimesed, kel puudub vastutustunne ja kelle arusaam võimust on sõim ja alandamine, kelle eesmärk

pole olukorda paremaks muuta, vaid vastane hävitada. President Kaljulaid ütles, et sõna on vaba. Sõna ongi vaba, aga igaühe enda valida on, kas teeme sellega head või kurja. Sõnavabadus ei ole õigustuseks vihkamisele, otsekohesust ei tähenda ebaviisakust, vaenamise hukkamõistmine ei ole vabaduse piiramine.

Liigagi kergelt tulevad üle huulte tigidad sõnad, mis jätvavad teisesse sügava haava. Liiga palju on tänases Eestis neid, kes ei häbene olla kiusajad, neil on kõva hää ja nad hakkavad silma. Neile on sõnumi saatnud noor Eesti luuletaja Laura Kell, kes kirjutas: „Ärge te püüdkegi minult ära võtta maad, kus ma sündisin. Ärge katsugegi rüütada oma vihkamisväärtuseid õilsa „rahvusromantika“ mundrisse.“ Talle sekundeerib minu lemmikpoet Henry Kõrvits: „Äkki ei vaenaks, ei alandaks, ei halvustaks? Ei terroriseeriks, represseeriks ja ei arvustaks?“ Äkki tõesti?

Kui oleks üksteise vastu hoopis lugupidav, sõbralik ja mõis-
tev? Tunneks rõõmu, hingaks värsket õhku ja ütleks naabrile tere. Me vajame rohkem hoolimist ja vähem kiusamist. Vajame inimesi, kes seisavad praegusel keerulisel ajal meie kõigi heaolu eest, Eesti eest. Inimesed igas meie valla nurgas ja igal elualal – kõigi panus on oluline, kõigile on ruumi, kõik annavad oma parima ja on olulised. Need oleme meie – omad inimesed, kes hoiavad üksteist, oma kodu, oma riiki.

Elagu head inimesed! Elagu Eesti!

VALLA TEATED

Ettevõtlusega seotud teed saavad korda riigi toel

» Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium palus 2021. aasta riigieelarves kavandatud 17 miljoni euro suuruse eraldise kasutamiseks kohalikel omavalitsustel esitada nimekirjad ettevõtlusega seotud teedest, mis vajavad kordategemist või rekonstrueerimist.

Lääne-Harju vallale eraldati Vabariigi Valitsuse 14. jaanuari 2021 kabinetinõupidamise otsusega vahendeid järgmiste teede kordategemiseks:

- 1) Paldiski linnas Leetse ja Kadaka tee - 3 000 000 eurot;
- 2) Paldiski linnas Peetri tänava lõik raudteejaamast Kivi tänava ristmikuni - 360 000 eurot
- 3) Rummu alevikus Soojuse tänava väljaehitamine - 320 000 eurot.

Jäätmeveo hanke võitis Eesti Keskkonnateenused AS

» Lääne-Harju Vallavalitsus on läbi viinud kogu valla territooriumi ulatuses korraldatud jäätmeveo kontsessioonihanke ning sõlminud jäätmeveo õiguste andmiseks lepingu Eesti Keskkonnateenused AS-ga. Kuivõrd valla eri piirkondades lõppevad seni kehtivad lepingud eri aegadel, siis uued jäätmeveo tingimused hakkavad kehtima hetkest, kui praegused lepingud lõppevad. Esimeses järjekorras rakenduvad uue kokkuleppega seotud tingimused Paldiski ja Vasalemma piirkondades. Täpsem ja detailsem selgitus muudatustest ilmub valla ajalehe järgmises numbris.

Aasta esimese volikogu istungi uudised

Lääne-Harju valla 2021. aasta esimene lisaeelarve

Volikogu ees oli tutvumiseks Lääne-Harju valla esimene lisaeelarve, mille koostamise tingis Kloogaranna rannaala arendamise hanke ehitusmaksumus. Hinnapakumine esitati summas 341 198 eurot, mis on valla 2021. a eelarves ettenähtud summast 153 078 euro võrra suurem. Ettepanek on summa katta Paldiski suvilapiirkonnas veetrasside väljaarendamise vallapoolsete vahendite arvelt ning trasside arendamiseks planeeritud mahus kannab puudujääva summa AS Lahevesi. Lisaeelarve suunati teisele lugemisele järgmisel volikogu istungil.

Kehtestati Lääne-Harju valla tunnustamise kord

Kolmandal lugemisel kinnitati Lääne-Harju valla tunnustamise kord ning kinnitati volikogu poolt määratavate tunnustuste märkide ja -plaadi kujundus. Vallavalitsuse poolt väljaantavate valdkondlike tunnustuste kujudused ja statuudid (aukiri, tänu kiri jm) kinnitab vallavalitsus.

Lääne-Harju valla väljaantavad tunnustuse liigid on: valla aukodaniku nimetus, teenetemärk ja teeneteplaat, tiitlid „Aasta tegu“ ja „Aasta tegija“, teenistumärk ning valdkondlikud tunnustused.

Ettepanekud tunnustustuste väljaandmiseks esitatakse üldjuhul 1. jaanuariks. Käesoleval aastal sai kandidaate esitada kuni 10. veebruarini.

Vald toetab korterelamute õuealade korrastamist

Volikogu kehtestas korterelamute õuealade haljastuse ja hoovide korrastamise toetuse maksmise korra. Selle alusel toetatakse kuni 50% ulatuses korteriühistute kulutusi õuealale haljastuse rajamisel, amortiseerunud ehitiste lammutamisel. Samuti saab toetust prügikonteinerite hoiustamise kohtade, abihoone-
te, mängu- või spordiväljakute, parkimiskohtade, kõnniteede jms ehitamisel. Toetuse määr sõltub kortermaja korterite arvust, kuid pole suurem kui 3000 eurot ühe korteriühistu taotluse kohta. Ühistaotluse korral lisandub summale 1000 eurot.

Korteriühistu esitab jooksva aastal toetuse saamiseks vallavalitsusele taotluse hiljemalt 1. aprilliks.

Keskkonnaloale taotlusele arvamuse andmine

Taotluse kohaselt soovib Nordkalk AS (registrikood 10656606) muuta Lemmaru külas Vasalemma karjääris (katastritunnus 86801:001:0062) maavara kaevandamisega seotud keskkonnaluba. Ettevõtte soovib keskkonnaluba jäätmete taaskasutamiseks. Kaevandamise käigus tekib aastas kuni 88 000 tonni katendit ja 208 000 tonni sõelmeid, sealhulgas paekivi. Jäätmeid ladustatakse puistangutes ning neid on ettevõttel plaanis taaskasutada karjääri korrastamiseks. Volikogu nõustus kehtivale keskkonnaloale jäätmete käitlemisega seotud tegevuste lisamisega.

AS Kiirkandur soovib uurida liivavarusid Kõmmaste külas AS Kiirkandur taotleb Keskkonnaametilt liivavarude uurin-
guluba Kõmmaste külas riigile

FOTO: MARIE SUHAROV

Korteriühistud saavad hoone ümbruse heakorramiseks taotlusi esitada 1. aprillini.

kuuluvatel kinnistutel Vihterpalu metskond 171 (katastritunnus 56201:003:0766) ja Vihterpalu metskond 172 (56201:003:0872) 23,98 hektaril. Geoloogilise uuringu eesmärgiks on selgitada Kõmmaste liivamaardlaga piirnevas Kõmmaste II uuringuruumis pealpool põhjaveetasel oleva maavara levikut, mis võimaldaks varu kinnitada tarbevaruna. Keskkonnaamet soovib omavalitsuse seisukohta.

Uuringuala asub väärtusliku miljöõga Kõmmaste küla piirkonnas ning Vana-Ohega, Ohega-Eespere, Kadakavälja majapidamiste vahetus läheduses. Samuti paikneb uuringuala „Harju maakonnaplaneeringu 2030+“ rohevõrgustiku tuumik-
alal, mis ühendab rohekoridore.

Olukorras, kus maavaradega seotud ühiskondliku kokkuleppe saavutamiseks on algatamisel kogu Harju maakonda hõlmav teemaplaneering, ei pidanud volikogu kaevandamisega seotud eraldiseisvate uuringute läbi-
viimist antud piirkonnas põhjendatuks ega vajalikuks ning otsustas mitte nõustuda AS-ile Kiirkandur geoloogilise uuringu loa andmisega.

Riigi omandis oleva kinnistu vallale taotlemine

Volikogu otsustas taotleda Maametiilt riigi omandis oleva Laulasmaa tee L3 kinnistu (katastritunnus 29501:001:0436, pindala 931 m², transpordimaa 100%) otsustuskorras tasuta võõrandamist Lääne-Harju valla omandisse. Meremõisa külas asuva Laulasmaa tee L3 kinnis-
saja moodustamise eesmärgiks on juurdepääsu tagamine Rätsepa III kinnisasjast moodustatud kruntidele.

Korteriühistu saab maa tasuta kasutusse

Volikogu andis Paldiski linnas Muuli tn 1 korteriühistule (registrikood 80174530) otsustuskorras tasuta kasutusse mõttelised osad valla omandis olevatest kinnistutest Muuli tänaval (katastritunnus 58001:001:0407, pindalaga 557 m²), Sadama tn 11a (43101:001:0474, 75 m² ja Sadama tn 11 (43101:001:0455, pindala 77 m²). Korteriühistu saab maad kasutada sihtotstar-

Kortermajad saavad toetust prügikonteinerite hoiustamise kohtade, abihoonete, mängu- või spordiväljakute, parkimiskohtade, kõnniteede jms ehitamisel.

beliselt sõidukite parkimiseks tähtajaga 25 aastat. Parkimisala korrahoiu ja ohutuse eest vastutab korteriühistu.

Detailplaneeringu algatamisotsuse muutmine

Valkse külas Liivaku (katastritunnus 29501:007:0570) ja Mämallika (29501:007:0761; 29501:007:0762) kinnistutel ning lähialal on 16.04.2020 volikogu otsusega algatatud detailplaneering. Volikogu muutis detailplaneeringu algatamise otsustust, kuna kinnisvaraarendaja esitas avalduse planeeringu algatamiseks vähendatud mahus ning Maanteeamet on esitanud täiendavad lähtetingimused.

Elamumaale planeeritakse paaris-ja ridaelamutest koosnevat elamuala, kuhu rajatakse vajalikud tänavad ning tehnovõrgud. Elamumaale püstitatakse ühtse arhitektuurilise terviklahendusega 40–50 ühe-ja kahe-
koruselisel elamuboksi.

Sundvalduse seadmine

Alliklepa külas asuv Kolviku tee (teeregistri nr 5620002) ühendab avalikult kasutatavad Alliklepa tee (nr 5620143) ja Kibru tee (nr 5620144). Kolviku tee on olnud nii ajalooliselt avalikus kasutuses kui määratud valla üldplaneeringus avalikuks teeks. Ühtlasi lasub vallal kohustus täita seal seadusest tulenevaid teomaniku õigusi ja kohustusi.

Sundvalduse seadmine on vajalik Alliklepa tee ja Kibru tee ühendamiseks ning juurdepääsuks 30 kinnisasjale. Kolviku tee läbib 15 maaüksust, neist 7 maaüksuse omanikud ei nõustu tee avaliku kasutusega, 6 maaüksuse omanikud soovivad tee avalikku kasutamist, 2 kinnistu omaniku seisukoht ei ole teada.

Volikogu otsustas seada tähtajatu sundvaldus viiele Alliklepa külas asuvalle kinnistule, mida läbib Padise valla üldplaneeringu kohane avalikult kasutatav Kolviku tee ja määrata kinnisasjade omanikele ühekordsed talumistasud.

Valla koolide ja lasteaedade hoolekogud moodustatakse ühtse korra alusel

Volikogu määrusega kinnitati Lääne-Harju valla haridusastutuste hoolekogude moodustamise kord ja töökord. Seni on haridusastutuste hoolekogud töötanud haldusreformi eelsete omavalitsuste poolt kehtestatud hoolekogude moodustamise ja töökorra alusel.

Keskkonnaloale arvamuse andmine luba uue kai rajamiseks Lõunasadamasse

AS Tallinna Sadam (registrikood 10137319) taotleb Keskkonnametilt luba vee erikasutuseks, et teostada Paldiski Lõunasadam, Kai tn 7 uue kai rajamisel vajalikke töid. Tööde käigus toimub mere süvendamine (350 000 m³) ja tahkete ainete ümberpaigutamine (650 000 m³). Keskkonnaluba taotletakse kehtivusega 01.06.2021 kuni 01.06.2031. Volikogu otsustas anda AS-ile Tallinna Sadam luba vee erikasutuseks Paldiski linnas Kai tn 7 kinnistul.

Revisjonikomisjoni tegi kokkuvõtteid

Möödunud aastal olid revisjonikomisjoni fookuses isiklike sõidautode kasutamise kompensatsioonid, toetuste eraldamine, avaliku teabe seaduse täitmine ning dokumendiregistri pidamine. Lisaks kontrolliti AS-i Lahevesi majandustegevust. Aastal 2021 jätkatakse vallavalitsuse tegevuste kontrollimist ning Karjaküla sotsiaalkeskuse majandustegevuse ülevaatamist.

Klooga vallakoolis said jütsid tarkust terve sajandi

Jüri Alter
Risti Kooli õpetaja

» Oli aasta 1866. 19. veebruaril anti Eestis välja vallakogukonna seadus. See seadus andis võimaluse moodustada Klooga mõisamaade piires 1866. aastal Klooga-Karjaküla vald. Valiti paikkonna vallavolikogu, kes otsustas vallaelu tähtsamaid küsimusi. Nende küsimuste seas oli ka koolide asutamine, koolimajade ehitamine, kooliõpetaja ja kooli võõrmündri valimine.

Klooga vallakool loodi 1867. aastal. Koolimajaks valiti Raadiku rehetalu. Kooli tulid lapsed 10-aastaselt. Vallakooli õppetöö kestvus oli kaks-kolm talve. Esimesel aastal õpiti emakeeles lugemist, katekismust, kirikulaulu. Selleks kasutati aabitsat, katekismust, Uut Testamenti, lauluraamatut, O. W. Masingu "Piiblilugu" ja "Koli-ramatu" sarja õpikuid. Teisel aastal õpiti edasijõudvate õpilastega kirjutamist ja rehkendamist. Selline oli 10–13 aastaste õpilaste põhikool ehk pärisool. Enne pärisooli tulemist said noored lapsed kodus õpetust vanematelt õdedelt-vendadelt või vanematelt. See oli kodukool. Laste leeriminekuuni käidi pärast põhikooli lõppu niinimetatud vahekoolis ehk kuukoolis, kus üks või kaks korda kuus tuletati meelde varem õpitut oskusi. Pärisoolis algas õppeaasta mardipäevast (10. novembrist) ja lõppes 10. märtsil. Kooliõpilased pidid jõudma karjas käia ja muid talutöid teha.

1874. aastal arutas Klooga-Karjaküla vallavolikogu uue koolimaja küsimust. Lastele oli vaja uut kaasagset koolimaja. Rehetalus õppimine ei võimaldanud täita uusi õppetöö vajadusi. Algul volikogu mehed soovisid rehetalu kohendada, aga lõpuks otsustati ikkagi ehitada uus koolimaja. Vana rehetalu otsustati jätta pärast uue koolimaja valmimist koolimeistrile. Vaidlused tekkisid ka koolimaja asukoha pärast. Aastase vaidlemise järel teatas Klooga mõisahärra

4. Klooga algkool IV klass (1937/38 õ.a.).
Koolijuhataja:
Karl Kogerma
FOTO ERAKOGUST.

Klooga algkooli klassiruum 1947. aastal.
TLÜ EESTI PEDAGOOGIKA ARHIIVIMUUSEUM

Asukoha kaart (1923).
"ALUSKAART: MAA-AMET 2021, AJALOOLISED KAARDID"

Moritz Otto Peter Pankratius von Klugen, et kui maja jääb Paldiski maantee äärde, siis annab ta prii ehitusmaterjali. Seega vaidlus uue koolimaja asukoha suhtes oli lõppenud. 1876. aasta talvel taluperemehed ja ehitusmeister Jakob Ventsel raiusid mõisa metsamaalt ehitusmaterjali üles.

Uus Klooga vallakool sai valmis 1876. aasta sügiseks. Ehitusmeister sai tasuks 540 rubla. Uue koolimaja klassiruum oli rehetoaga võrreldes suur ja avar. Klassiruumi pindala oli 50 ruutmeetrit.

1870. aastate lõpus ja 1880. aastatel oli põhikooli õppetöö osas suured muutused. Päris-

koolis käimise aega pikendati neljale päevale nädalas. Õppeaasta pikkus pikenes 21 koolinädalalt 22 nädala peale.

Õppetöö põhivormiks kujunes klassitund. Lisandusid uued õppeained nagu geograafia, ajalugu, vene keel, kalligraafia, poiste võimlemine, tüdrukute käsitöö. Kool sai uued seinakaardid, mis olid ostetud Berliinist. Kool sai gloobuse. Terrassused, sulepead, pliatsid, tint ja tindipotid, kirjavihikud, krihvlikarp ehk pinal, joonlaud ja must seinatahvel ning uued õpperaamatud jõudsid vallakoolidesse. Küünalde asemel sai

kool petrooliumlambid. Klooga vallakool oli ühe õpetaja üheklassiline kool, kus tuli töötada koondklassis kolme jao lastega. Koolis pidid käima kõik 10–13 aastased lapsed kolm talve.

Selliselt nägid välja Klooga vallakooli algusaastad. Klooga vallakool tegutses 1971. aastani. 95 aasta jooksul sai 50 ruutmeetriga klassiruumis koolitarkust üle tuhande kooliõpilase. Täna on vana Raadiku rehetalu hävinud ja selle kohal on aianudskooperatiivi elumajad. Klooga vallakoolimaja on 2005. aastast eraomaniku valduses.

Klooga koolimaja 1920. aastal.
HARIUMAA MUUSEUM:
HMK- F4289

Perearstikeskused alustasid eakate vaktsineerimisega

ajaleht@laaneharju.ee

» Üle riigi on perearstikeskustes alustatud eakate vaktsineerimisega, mis toob ajapikku leevendust COVID-viiruse ohjamisel.

Kus ja kellele tehakse esimesed vaktsiinid Lääne-Harju vallas?

Eda Arusoo, Vasalemma perearst:

"Terviseameti otsustega on veebruari keskpaigaks suunatud Eesti perearstikeskustesse eakate vaktsineerimiseks 14500 esmast doosi. Sellest kogusest saavad Vasalemma, Padise ja Paldiski perearstikeskuse iga nimistu 36 doosi.

Vasalemma nimistu näitel on 80+ vanuses patsiente 129. Nende hulgas on inimesi, kes hooldekodus on juba vaktsineeritud ja ka neid, kes ei ole suutelised ise perearstile pöörduma, samuti keeldujaid. Vanuses 70+ patsiente on nimistus tänase seisuga 200 inimest.

On alustatud inimestele helistamisega."

Kuidas on inimeste meelsus ja kas on ka süstist loobujaid?

Kristina Põldre, Medicum pereõde Padisel:

“Meie nimistu hooldekodus viibivad inimesed on oma vaktsiinidoosi juba kätte saanud.

"Alustasime vaktsineerimist, tuginedes Haigekassalt saadud nimekirjadele. Esimesse prioriteeti kuuluvad inimesed vanuses 80+. Nendega oleme juba telefonitsi ühendust võtnud, et saada nõusolek. Koroonavaktsiini ja vaktsineerimise osas on inimestel teadmatust ja küsimusi, millele oleme vestluse käigus leidnud vastused ja mis on suuresti abiks olnud otsuse langetamisel. Osa inimesi on äraootaval seisukohal, soovides veel pisut mõtlemisaega. On keeldujaid ja nende põhjendused on igati asjakohased. Meie nimistu hooldekodus viibivad inimesed on oma vaktsiinidoosi juba kätte saanud. Rõõmuga tõdeme, et ülekaalus on ikka need, kes soovivad ja väga ootavad vaktsineerimist."

Mida peab vaktsineerima tulles silmas pidama?

Kristina Põldre:

"Palume perearstikeskusesse kindlasti kohale tulla eelnevalt kokkulepitud ajal. Mittetulemisel on äärmiselt oluline, et arstikeskust teavitata. Sel juhul saame operatiivselt kedagi teist kutsuda, et mitte lasta vaktsiinidoosidel raisku minna. Vaktsineerima ei tohi tulla ägedalt haigena.

Vaktsiin süstitakse õlavarde. Vaktsineerimisele tulles pange selga sellised rõivad, et riietumine oleks mugav. Pärast vaktsineerimist peab jääma 15 minutiks jälgimisele, et õigeaegselt märgata võimalikke allergilisi reaktsioone.

Sagedamini esinevad kõrvaltoimed on süstekoha reaktsioonid (valu, punetus, turse). Veidi harvem esineb üldiseid reaktsioone (palavik, lihase- ja liigesevalu, väsimus, haiglane olek)."

Eda Arusoo:

"Pärast vaktsiini arstipunkti toimetamist on aega vaktsineerimiseks viis päeva. Kodus vaktsineerimist ei võimalda antud juhul vaktsiini käitlemise nõuded, seetõttu ootame väga, millal tuleb vaktsiin ühestes doosides. Ise olen kaks vaktsiinidooši kätte saanud. Vaktsiini kõrvaltoimete kohta võin öelda, et paar päeva palavikku ja lihasvalu on tühiasi võrreldes haiguse võimaliku läbipõdemisega."

Lehola kooli- ja lasteaialapsi on tabanud suusapisik

Nele Lavrikov, Laulasmaa Kooli
Lehola koolimaja õppejuht

» Kui terve maailm võitleb koroonaviirusega, siis Lehola lapsed on nakatunud suusapisikusse.

Sel õppeaastal alustas Lehola majas tööd õpetaja Siim Tõnisson. Siim on kehalise kasvatusõpetaja koolis ja liikumisõpetaja lasteaias. Õpetaja Siim on treeneri kogemustega ning tõeline suusafanaatik. Oma spordipisikut on ta usinalt ka laste seas levitanud. Lisaks ette nähtud kehalise kasvatus tundidele on meie maja lapsed ka suured spordiringis osalejad nii koolis kui ka Lehola ja Karjaküla lasteaias. Koolimaja hoov on täis sportlikku sagimist ja liikuvaid lapsi. Sportijaid ei heiduta, et meil ei ole võimalik, staadionit ja pika liuga kelgumäge, sest õpetaja on väga leidlik ning lapsi kaasahaarav. Kui tahad sportida, siis takistusi pole olemas.

Suusanaakuse saanud Lehola kooli 2. klass

Kui õpetaja Siim tööle asus, siis nimetas ta ühe oma tugevuse suusatamist ja oli põnevil suusaoskuste õpetamisest ka lastele. Alguses pani see muigama, sest sel hetkel ei uskunud keegi, et meil selline lumerohe talv on

tulemas. Täna on meie maja ümber tehtud korralikud suusarajad ja lapsed on 100% suuskadel.

Kel isiklikku suusavarustust ei ole, see saab koolist laenutada. Õpetaja Siimu initsiatiivil soetati uus ja korralik suusava-

rustus. Spordiringis tutvustab õpetaja meie väikesel künkal lastele ka lumelauaga sõitmist. Kehalise kasvatus tunni eel ja tunnis meie laste silmad säravad, üks mõni laps ikka vahest veel toriseb, kui on vaja rohkem pingutada, aga iga päevaga jääb torisejaid vähemaks ja kasvab armastus liikumise vastu. Agaramad käivad juba kaks korda nädalas spordiringis.

Õpetaja Siim ei lase ka õpetajatel pealtvaatajateks jääda. Sügisel spordipäeval pani ta õpetajad õpilastega jalgpalli mängima. Tol korral lasid lapsed küll õpetajatel võita või oli see puhas algajate õnn. Vastlapäevaks käskis Siim kolleegidel lihased soojaks teha. Jääme siis ootama, mis meid kõiki ees ootab!

Vanematel on võimalik end kursis hoida oma rõõmsate ja sportlike laste tegemistega Laulasmaa Kooli Lehola koolimaja Facebooki lehel.

Kogu ametlik info koroonaviiruse vaktsineerimise kohta:

vaktsineeri.ee/covid19

FOTO: EGLE KAUR

Laulasmaa Spordiklubi rajatud avalik uisuväljak Laulasmaal.

Talv tuli, et jääda!

Marje Suharov

» Paks lumekate ja külmakraadid annavad märku, et elame endiselt põhjamaal, kuigi viimased talved on möödunud pigem soojarekordeid püstitades.

Jää nii mureks kui rõõmuks

Päästeamet hoiatab, et kuigi viimastel nädalatel on valitsenud külmakraadid, on jää veekogudel kohati mitmekihiline ning olenevalt ilmast kaetud lume, lõrtsi või veega.

17. jaanuaril kukkusid Rummu alevikus karjääri veeluse kindluse juures läbi jää seal uisutanud inimesed, kes õnneks ise välja said. Nii hästi aga ei pruugi kõik vette kukkumised lõppeda.

Jääle minnes peavad kaasas olema ohutusvahendid ka siis, kui jää paksus on lubatud 10 cm, sest ühe veekogu piires võivad jääolud tugevalt varieeruda. Mida kiirevoolisem veekogu, seda ebaühtlasem on jää. Läbi jää vajudes peab inimene arvestama, et jääaluse vee temperatuur on kõigest paar kraadi üle nulli. Nii külmas vees peab täiskasvanud inimene vastu maksimaalselt kümme minutit, laps kaotab nii külmas vees teadvuse veelgi varem.

Jääle ära mine üksi ja enne heida pilk peale jääkaardile, kuhu kantakse Päästekomandode poolt mõõdetud jääinfo. Siiski vastutab oma turvalise käitumise eest talvistel veekogudel igaüks ise!

Jääolude kaarti vaata aadressilt veeohutus.ee/talv/jaaolud-eestis

Lumised teeolud kuuluvad talve juurde

Lumerohkel talvel lisandub eesliini töötajate hulka ka lumesahajuht, kes elutähtsa liiklemise tagab. Autojuhtidel tasub meelde tuletada varasem talvise sõidu kogemus, sest kõikide teede lahti lükkamiseks kulub meie vallas kokku 144 tundi. Igapäevaselt on teedel lund tõrjumas 16 lumesahka. Kokku on teid 880 km, millest avalikuks kasutamiseks on 451 km.

Lauri Sepp, kes hooldab teid Vihterpalu ja Vilivalla kandis, ütleb, et kõige keerulisemad on lumeolud põlluvaheteedel, kus tuleb rinda pista tuisuvaaludega. Sahamees paneb maaomanikele südamele, et korralikku teehooldust takistavad teepervedele piirdeks paigaldatud kivid ning tee ääres kasvavate puude oksad lõhuvad tehnikat.

Paiguti on nii palju lund, et liialt teede serva ehitatud aiad ja istutatud hekid ei võimalda enam sõiduteed lahti lükata. Kuna lumi tuli sula maa peale, siis juhtub tahes tahtmata, et sahk lõikab mullavalli eriti just seal, kus majapidamise juurde läheb pinnastee. “Üldiselt mulle helistatakse ja antakse teada, kui tee läbitavusega on probleem. Sõimata ei saa, ju siis ollakse rahul,” räägib lumetõrjuja. Ta soovib olla inimestel kannatlik. Kuna kogu lükkamisring võtab tavaliselt kõigil sahameestel aega üle 10 tunni, siis on selge, et igat teed tugeva lumesaju korral kella seitsmeks lahti ei saa.

Vabatahtlikud aitasid päästa memme jäisest soost

Üks õnnelik pääsemise lugu leidis aset jaanuari keskpaigas Padise kandis. Reedesel pärastlõunal, kui väljas oli 10 kraadi külma ja sadas lund, levis sotsiaalmeedias ärev teade Pae külas päeval jalutama läinud vanaprouast, kes kes polnud pimedaks koju tagasi jõudnud.

Info levides jõudsid otsingutele appi ka kohalikud vabatahtlikud Tarvo Maaring, Keir Järvsaar, Ahto ja Ando Pärnamets ning Aigar ja Silver Uusküla. Koos politseinikega koguneti õhtul seitsme paiku Pae poe juurde ning alustati otsinguid. Õnneliku juhusega selgus, et eksinud vanainimese liikumise oli pärastlõunal kell neli salvestanud Padise Jahimeeste Seltsi Suursoo servas asuv jahikaamera. Tarvo Maaring ja Keir Järvsaar, kes otsisid kadunud memme autoga, leidsid raba servast jäljed. Kuna liikumisolud olid väga rasked, siis päästjate ja politsei tavatehnikaga ega ATV-ga edasi ei pääsenud. Paksu lumekihi all oli külmumata pinnas ja kohati põlvini vesi. Tänu Ahto ja Ando Pärnametsa tehnikale ja Aigar ja Silver Uusküla toodud lumesaanile abistati politseinikke ja liiguti mitu kilomeetrit mööda leitud jälgi edasi. Rohkem kui viis tundi pärast kaduma minekut leiti eakas naise teadvusetult istumas rabavees. Tugevalt alajahtunud vanamemm mähiti termotekki ja toimetati kiirabiautoni. Õnneks taastus eakas naine arstide hoole all kiiresti ning lubati juba paari päeva pärast tagasi pere juurde.

Talviseid ilmastikuolusid arvestades on selge, et eksinud memme elu päästeti päris viimasel hetkel. Tegemist oli elupäästeoperatsiooniga, mille õnnestumise tegid võimalikuks kohalike vabatahtlike ja politseinike koostöö.

Aitäh kõigile, kes aitasid päästa inimest! Hoidke end ja oma hoolaluseid külma eest!

UUS VALLAELANIK MÕTISKLEB

Algaja majaomaniku rõõmud

Valdo Jahilo

» Värske Lääne-Harju valla elanikuna pean tunnistama, et lisaks sellele, et linnamelust on nüüd saanud maaelu, on elu muutunud ka oluliselt huvitavamaks ning vastutusrikkamaks. Millised on esimesed kogemused ja õpitunnid majaomanikuna?

Esiteks tasuks investeerida korralikku lumelabidasse, mis praegusel ajal, kus osa avalikest spordisaalidest on piirangute tõttu nukkuvas olekus, parem spordivahend kui mis tahes trenadžöör, hantlid või venituspink. Vahemaa maja välisuksest aia-värvani (ja sealt edasi) peab olema läbitav kõrvalise abita kiiremini kui veerand tunniga, seepärast kulub väike labidaliigutamine kõnniraja lahti hoidmiseks hästi füüsilisele ära. Tõsi, esimestel päevadel annavad endast tunda ka need lihased, millest varem aimugi polnud, kuid kuni lumi pole asendunud lõrtsi või vihmaga, on see vabaõhu kühveldamine üsna universaalse ja toniseeriva üldfüüsilise toimega. Kahjuks pole märganud, et keegi kusagil lumekühveldamisvõistlusi organiseeriks. Vorm on igatahes tõusuteel.

Veel parem, kui lisaks labidale oleks olemas ka midagi sobivat, millega juba talle all kõvaks astunud lund või jäist kihti saaks lahti toksida. Reha ei sobi. Kūhvel ega parema jala konts samuti. See on proovitud.

Mida labidaga veel teha saab? Meie kaevasime õuele sisse labürindilaadseid jooksurajad. Te ei kujuta ette, milline kimamine ja rallimine seal käib! Pluss on see korralik väljakutse meie kutsuperale, kes peab iga äkilisema kurvi üle märgistama. Nagu Martin Järveoja koostaks Tánakule sõidukaarti!

Öösel hakkasid koerad aga võõra hääle peale haukuma.

FOTO: KRISTI JAHILO

Majaomaniku lemmikud lumemängude ootel.

“*Tasub investeerida lumelabidasse, mis praegusel piirangute ajal on parem spordivahend kui mis tahes trenadžöör, hantlid või venituspink.*”

Käisin rohkem kui korra hirmuäratava näoga akende juures õue vaatamas – et kui mõni kutsumata külaline seal seda tundmatu häält põhjustab, ehk õnnestub teda kurja ilmega eemale peletada. Ei õnnestunud, sest õu oli tühi ja uni rikutud ning salapärase heli allikas jäi hommikuni peas ringi karussellitama.

Tark hommik tõi selguse – see oli räästast maha kukkunud lumemütside hää. Seda peaks turvalisuse mõttes ennetama ja lume katuselt ise maha saama. Silme ees vahelduvad pildid hiigredeli ja suure heinareha laad-

sest ristsugutisest, mida jõuaks kikkivarvule tõusmata maapinnalt mööda katust liigutada. Proovisin alt tavalise luuavarrega lumelangust alla õngitseda, kuid käed jäid lühikeseks. Või jah – muidugi võiks ka lihtsalt redeli räästasse tõsta ja ise sinna otsa lund togima ronida, aga see tundub kuidagi liiga lihtsa ja labase lahendusena. Üks lootus on veel – äkki on mõni meie edumeelsetest start-uppidest vastava lumerookimisäpi algajatele valmis teinud – ma pole veel vaatama jõudnud. Ausalt öelda ega ma ka imestaks, kui selle leiaks ;)

Hajaasustuse programm edendab elu maapiirkondades

ajaleht@laaneharju.ee

» 1. veebruaril avanes hajaasustuse programmi taotlusvoor, mille eesmärgiks on maapiirkondades parandada inimeste elutingimusi. Abi saavad taotleda maapiirkondades elavad pered veevärgi, kanalisatsiooni, juurdepääsutee või autonoomse elektrisüsteemi rajamiseks. Hajaasustuse programmi toetusvahenditest panustab ühe kolmandiku riik, kolmandiku omavalitsus ja kolmandiku eraisikud ise.

Möödunud aastal heaks kiidetud projekte toetas riik 2,1 miljoni euroga, omavalitsused panustasid 2,3 miljonit eurot ning toetuse saajate omafinantseering oli 2,5 miljonit eurot. Selle raha eest rajavad maapered 694 veesüsteemi, 647 kanalisatsioonisüsteemi, 85 juurdepääsuteed ja 1 autonoomse elektrisüsteemi. Lääne-Harju vallas toetati hajaasustuse programmi kaudu 7 majapidamist, mille toetusrahast moodustas 12 684 eurot riigi ja teist sama palju valla eelarveraha.

Sellel aastal tõuseb hajaasustuse programmi riigi toetus 3 miljoni euroni. Programmist on võimalik saada toetust kuni 6500 eurot majapidamise kohta ja taotleja omafinantseering peab moodustama vähemalt 33% projekti maksumusest.

“Antud projekti puhul on kõige olulisem nõue, et toetust saab vaid majapidamine, kuhu on taotleja ja tema leibkonna liikmed 1. jaanuari seisuga sisse kirjutatud ja see on ka leibkonna alaline elukoht. Antud nõude vastu on ka kõige rohkem eksimist, sest toetust on soovinud ka taotlejad, kes kasutavad majapidamist suvilana,” selgitab vallavalitsuse nõunik Teele Kaljurand.

Taotlusi saab omavalitsusele esitada 1. aprillini. Programmi kohta leiab täpsemat informatsiooni Riigi Tugiteenusete Keskuse veebilehelt.

Hajaasustuse programmi koordinaator Lääne-Harju vallas on Teele Kaljurand, nõunik keskkonnaküsimustes (telefon 679 0608, e-post teele.kaljurand@laaneharju.ee).

TREENINGUD TOIMUVAD LAULASMAA SPORDIHOONES

1-2.KLASS POISID	TEISIPÄEV	15.30-17.00
	NELJAPÄEV	15.30-17.00
3-5.KLASS POISID	TEISIPÄEV	17.00-18.30
	NELJAPÄEV	17.00-18.30

Treenerid: **Madis Luuken / Tanel Pastarus**

LÄÄNE-HARJU KORVPALLIKOOL

info@laaneharju.ee

+372 5306 5772

Teerajaja, kes loob koostööd inimeste ja looduse vahel

Marje Suharov

» Populaarsust koguv roheline mõttemaailm ja elama asumine linnakeskkonnast maale on nii mõnegi elaniku võrra meie valla rahvaarvu kasvatanud. Üks nendest on Marie Käige, kes soovib panustada maaelu arendamisse väljaspool Tallinna ja kelle tegemised Kloogal on paljudele silma paistnud. Möödunud aasta lõpus lõi ta oma taaskasutussevõtte Re Stúdio, kus annab leidlikult vanadele asjadele uue võimaluse. Oma teed rajada ja uude elukeskkonda sulanduda ei ole alati lihtne, kuid samm sammult kogukonda põnevate ideedega üllatades on kõik võimalik.

Klooga järve idüll

Kalamaja hipsterina unistas Marie juba ammu maal elamisest. Suure talu ostmise oleks olnud tema sõnul liiga suur amps, aga korter Klooga järve äärde määrimetsa alla tundus hea algus. „Siin on kogu maaelu idüll olemas,“ on ta rahul pea aastataguse otsusega, „Klooga järv on fantastiline, sest lisaks silmailule on seal hea ujuda, kuna vesi on alati soe ja läheb kiiresti sügavaks.“ Siinsel piirkonnal näeb ta suurt potentsiaali. Nii on ta avastanud järjest uusi inspireerivaid kohti: Klooga mõis, Padise ja Keila terviserajad ning lisaks järvele ka kodu lähedal asuv imeline metsatee Kloogaranda, mis on maaliline igal aastajaal.

Salsa maagia

Hariduselt on Marie koreograaf ja töötab tantsuõpetajana Nõmme Huvikoolis, kus õpetab noortele ja naistele salsat. „Olen terve elu tantsuga tegelenud. Viis aastat tagasi salsaga tutvust tehes võlus see muusika mind kohe ja nii hakkasin ka teistele õpetama,“ räägib tantsuõpetaja, lisades, et soolotants arendab naiseliku kehatunnetust ning salsa paaristantsuna annab võimaluse osaleda salsapidudel ja festivalidel, mis ühendavad tantsijaid üle maailma. „Olen tantsijana palju esinenud ja tantsulavastustes kaasa teinud, aga praegusel koroonaajal on tantsutegevus kahjuks piiratud,“ räägib Marie. Viimased esinemised olid möödunud suvel Casa de Baile salsa-laagris Pedasel ja Kloogal suvelõpuüritusel „Paadid Järvel“.

“
Ehitamine
taaskasutusstiilis
on praktiline,
loomingulisi
väljakutseid pakkuv
ning tulemus on
alati omanäoline.

Klooga majas asuvas Re Studios saavad Marie kuldsete käte all uue elu ära visatud mööbliesemed.

Klooga maja naispere taimemaja pildil (vasakult) Tiina Mets, Karin Treufeldt, Anneli Pärilin, Marie Käige.

Mida teha prügist?

Kuigi Marie on alati olnud tantsuarmastaja, on tema jaoks paralleelselt olnud ka mõni ehitusprojekt. Nüüd on ta rahul, et mitmekülgsed oskused on varnast võtta.

Marie on Kalamajas palkmaja renoveerimisega koos üles kasvanud ja perega ühe kortermaja korda teinud. Tema arvates oli see põnev projekt: „Ehitamine taaskasutusstiilis on praktiline, loomingulisi väljakutseid pakkuv ning tulemus on alati omanäoline. Ka soetatud Klooga korteris tegi ta renoveerimistööd enamasti oma kätega, kasutades võimalusel taaskasutatud ehitusmaterjale. Näiteks väikese tüdrukuna joonistatud tagurpidi nimetähedega põrandalaud, mis lapsepõlvkodu põõningul

ootasid üle 20 aasta kasutust, on nüüd leidnud uue elu Kloogal.

Et taaskasutada saab kõike, hakkab silma ka vastloodud Re Studios, kus töölaud on tehtud endise Ohvitseride maja renoveerimistöödel ülejäänud puitmaterjalist ja triibuline sein võõbatud värvijääkidest. „Eks alguses oli veidi imelik prügistide juures tuulata, aga nüüd on kõik sellega juba harjunud,“ ei tunne taaskasutusteema südamasjaks võtnud Marie valehäbi.

„Kindlasti muutis minu maailmavaadet ökokommunis Taanis elatud aasta,“ selgitab Marie, kes õppis Kopenhaagenis täiskasvanutele mõeldud vabahariduskoolis tantsu ja teatrit. „Sealt tulid minu ellu taimetoitus, kogukonnaelu ja prügisorteerimine. Ökokommunis elades

sai viljeletud ka „prügisukeldumist“, mis oli Taanis vägagi normaalne ja põnev tegevus.“

Rohevalle meeskonnaga liitudes on Marie saanud kinnitust, et teeb õiget asja. Koos korraldatakse seminare ring- ja jäätmemajanduse teemadel, järgmine seminar toimub juba kevadel.

Re Stúdio disainib ka taaskasutatud materjalidest prügisorteerimiskaste, mis on jõudnud vallamajja ametnike ja noorteskuse kasutusse. Marie sõnul on ringmajandus muutumas aina populaarsemaks, eriti noorema generatsiooni hulgas ja tal on hea meel tõdeda, et muutused on jõudmas ka valitsemise ja seadusandluse tasandile.

Akendest maja ja DIY jõulupuu

Marie on Kloogale rajanud vanadest akendest pilkupüüdvat taimemaja, mis jõulude ajal pere ja sõpradega koos muinasjutuliselt dekoreeriti. Head koostööd teeb ta kultuurikeskusega, mille juurde rajas suvel kogukonna peenrakastid ning permakultuuri põhimõtetele toimiva toidusalu. „Kogukonnaliikmed tulid ka appi, mitte sadu, aga siiski,“ räägib rohenäpp esimestest sammudest Kloogal.

„Ei ole lihtne inimesi kaasata, eestlane on kord juba selline,“ tunnistab ta, et tuleb endale aru anda, et asjad liiguvadki aeglaselt ning tuleb lihtsalt olla järjepidev. Detsembris valmis kogukonnaaktsioonina kultuurikeskuse õuele taaskasutusjõulupuu ning jaanuaris ehitati koos Klooga kooli õpilastega lumelabürint. Marie soov on välja

kujundada traditsioonilised tegevused, lootes inimesi nii tasapisi koostööd tegema innustada. „Just koostöö on ringmajanduse arendamise algtingimus, kust saavad alguse suured ühiskondlikud muutused,“ usub ta.

Putitustöötoad mõttekaaslastega

Marie on ägedatest ideedest tulvil ning nende elluviimiseks otsib ta mõttekaaslasi. Sellel aastal korraldab Teeme Ära meeskond 21. juunil ülemaailmse teadlikkuse päeva korduvkasutusele tähelepanu pööramiseks ning Re Stúdio on kutsutud osalema. „Äge oleks sellel päeval korraldada kogukondlik putitusaktsioon koos noorte motiveeritud entusiastidega.“

Taaskasutusest vaimustunu kutsub endast teada andma nendel, kellel on oskust ja indu teha elektri-, õmblus- või puutööd, puitada jalgrattaid, kodumasinaid, arvuteid, teha video- või fototöötlust, 3D-printi, veebidisaini jms. Samuti ootab Re Stúdio ühendust võtma kõiki, kes soovivad oma vanast Singeri masinast lauda teha, kummutit tuunida, prügisorteerimiskasti ehitada jms.

Marie usub, et kõik ressursid on inimeste ja materjalide näol meil juba olemas, praeguse aja väljakutse on mitte toota uut, vaid luua olemasolevast väärtusi, keskkondi ja tooteid, mis paneks meid tegema koostööd teineteise ja loodusega.

Mariega saavad huvilised ühendust Facebookis või Instagramis Re Stúdio nime all või stuudiore@gmail.com

VALLA TEATED

Laulasmaa ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumiseks vajalikud sammud

LIITUJA:

1 Esitab liitumistaotluse e-posti teel lahevesi@lahevesi.ee. Taotluse vorm on valla kodulehel: laaneharju.ee/uhisveevark-ja-kanalisatsioon, või AS-i Lahevesi kodulehel: lahevesi.ee/veeteenused/liitumine.

AS LAHEVESI:

2 Väljastab liitujale liitumistingimused (tehnilised tingimused), mis on aluseks kinnistu veevärgi ja kanalisatsiooni ning ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ühendustorstiku projekti koostamisel.

LIITUJA:

3 Tellib liitumisprojekti (ehitusprojekt)
4 Esitab läbi ehitisregistri koostööstamiseks ehitusteatise ja ehitusprojekti. Ehitusteatise esitamine on soovitatav tellida ehitusprojekti koostajalt.

OMAAVALITSUS:

5 Väljastab ehitusteatise. See toimub 30 kalendripäeva jooksul pärast liitumisprojekti esitamist vee-ettevõtjale koostööstamiseks, kui ei ole kokku lepitud teisiti.

LIITUJA:

6 Torustike väljaehitamine vastavalt koostööstatud liitumisprojektile. Ehitustööde teostamine enne ehitusteatise väljastamist ning kaevikute sulgemine enne varjatud tööde akti koostamist ei ole lubatud. Sellised tööd vastuvõtmisele ei kuulu, kaevikud kuuluvad avamisele.

AS LAHEVESI:

7 Uue liitumisühenduse vastuvõtmine. Enne kaeviku sulgemist kutsuda välja AS-i Lahevesi esindaja (e-post lahevesi@lahevesi.ee või telefon 639 1400) surveproovi ja varjatud tööde akti koostamiseks.

LIITUJA:

8 Kasutusteatise ja teostusjooniste esitamine läbi ehitisregistri. Kasutusteatise esitamine on soovitatav tellida ehitusprojekti koostajalt.
9 Sõlmitakse teenusleping.
10 Algab teenuse tarbimine.

NB!

ÜVK-ga liitumiseks vajaliku kinnistusisese vee- ja kanalisatsioonitaristu rajamiseks on elanikel võimalik taotleda Keskkonnainvesteeringute Keskuselt toetust. Toetust saab taotleda pärast seda, kui vee-ettevõtte on väljastanud liitumistingimused. Täpsemat infot toetuse taotlemise tingimuste ja korra kohta leiab KIK-i kodulehelt kik.ee.

ROHELINE VALD

Oma pakend on tark valik

Kerli Lambing
Keskkonna- ja planeeringute osakonna juhataja

► Omavalitsuse roll on peale elanikele avalike teenuste pakkumise olla ka eeskuju ja juhtida tähelepanu tuleviku mõttes olulistele väärtustele.

Sel aastal on käima lükatud Lääne-Harju valla kampaania “Tark valik – oma pakend”, mis juhib tähelepanu nii tekstiiljäätmete kui ka ühekordsete pakendite tekkele kui suurimale jäätmeprobleemile ja kutsub üles rakendama ringmajanduse ideid kõigil ühiskonna tasanditel.

Tohutult tekstiiljäätmeid

On üldteada, et rõivaste tootmine ja tarbimine on senimaani põhinenud odaval ja kergesti kättesaadaval toormel ning odaval tööjõul ja on väga energiamahukas. Viimase kahe kümnendi jooksul on see tekitanud olukorra, kus toodetakse suuri koguseid madala kvaliteedi ja lühikese elueaga rõivaid, mis on omakorda suurendanud nõudlust odava tööjõu, toorme ja muude ressursside järele. See on toonud kaasa rõivaste ületarbimise ning rõiva- ja tekstiiljäätmete hüppelise kasvu.

Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskuse eelmisel aastal läbi viidud uuringu põhjal näitavad hiljutised analüüsid, et ligikaudu 73% maailmas toodetud ja tarbitud rõivastest ja tekstiilidest suunatakse ladestamisele prügilasse või põletamisele. Sellise ressursside raiskamise valguses on vajalik ringmajanduse põhimõtete laiem rakendamine, et luua võimalusi tarbimise ja jäätmetekke vähendamiseks.

Tekstiiljäätmete ümbertöötlemine on keerukas materjalide mitmekesisuse tõttu ühes tootes: peale tekstiili näiteks nõõbid, lukud või needid, kuid samuti on tooteid, mis koosnevad eri tekstiilidest. Problemaatilised on ka sünteetilised ja muud tehismaterjalid, ennekõike viimastes leiduvate mikroplastide tõttu.

Teadlikkus on võti

Olulise tähtsusega on tarbijate teadlikkus ja valmisolek tarbida teadlikumalt ning eelistada oma valikutes jätkusuutlikke, kasutatud ja ümbertöödeldud tooteid. Me ostame asju liiga kergekäeliselt ja viskame need sama kergelt ka minema. On leitud, et osades riikides jäävad inimestel kõigist ostetud riistest 40% kappidesse ega jõua kunagi ostja selga. Eestlased tarbivad aastas 16 400 tonni uusi rõivaid ja kodutekstiile, mis teeb inimese kohta ca 12,4 kg ning eestlasest Baltimaade suurima ostleja. Lisaks tarbitakse kasutatud rõivaid ja tekstiile.

Mida Sina saad teha tekstiiljäätmete vähendamiseks?

Enne kui katkise rõiva ära viskad, proovi seda parandada või muuta kasutuna seisvat rõivaeset millekski uueks.

Lae nuta riideid! Väga pidulikke või muidu erilisi kostüüme ei pea omale ostma, eriti kui on tõenäoline, et vajad eset vaid ühe korra eluse.

Osta kasutatuna! Tihti leiab teise ringi poest nii kvaliteetseid kui ka isikupäraseid tooteid. Kui oled otsustanud soetada uue rõivaeseme, vali kauakestev ja kvaliteetne toode. Ka uut ostes on võimalik leida taaskasutatud materjalist toodetud ese. Alati tasub eelistada looduslikest materjalidest ja eriti ühest materjalist eset, mitte erinevatest kiududest valmistatud tooteid. Neid on hiljem lihtsam ümber töödelda. Kohalikku tekstiilitoodangut eelistades on toote jalajäljel kordi väiksem. Samuti toetad sellega ka kohalikku majandust. Terved ja puhtad tekstiilitooted, mida sa enam ei vaja, anna ära, müü või anneta.

Oma pakend

Märtsis algava kampaania eesmärk on eelkõige kutsuda üles vähendama ühekordsete pakendite kasutust. Plaanitud on nii vallaasutustes toimuvaid kui ka tarbijatele ning kaubandus- ja toitlustusettevõtetele suunatud tegevusi. Soov on suunata kõiki kaasatud gruppe vähendama pakendikasutust. Vallavalitsus on selleks töötanud välja targa valiku märgise, mis omistatakse pakendivähendamise kampaanias osalevatele ettevõtetele, kes võimaldavad klientidel teha tarku valikuid, näiteks tulla ostma oma pakendiga. Paldiski Toetusgrupi toel hangitakse kampaaniaks vajalikke taaskasutatavaid bambusnõusid.

Lääne-Harju vallavalitsus on alates 2019. aastast koostöös Tallinkiga andnud asjadele uut elu. Tallink on loovutanud vallale ettevõtte kasutusest välja või üle jäänud tekstiilitooteid (kardinad, voodikatted jm majapidamistekstiil), millele omavalitsus on leidnud kasutust oma allasutustes või uue funktsiooni riidekottidena.

Tänavuse targa valiku kampaania raames jagab vallavalitsus Tallinki hotellides kasutatud tekstiilmaterjalidest õmmeldud riidest ostukotte, et juhtida tähelepanu tekstiiljäätmete probleemile ja vähendada kilekottide ja teiste ühekordsete pakendite kasutamist. Tarbijana saame tegelikult olulisel määral kaasa aidata jäätmetekke vähendamisele, tehes igapäevaselt lihtsaid, aga tarku valikuid. Esimesed taaskasutusmaterjalist poekotid jõuavad kampaania avalöögina vabariigi aastapäeva kingitusena 101 riigikogu liikmeni ning 21 Lääne-Harju vallavolikogu liikmeni. Sümbolse kingitusega on soov anda signaal, et iga rahvaesindaja hool peaks olema edendada keskkonnahoidlikku mõtte- ja eluviisi.

Lisaks on kampaania raames kavandatud korraldada praktiline õpituba, kus saab uusi teadmisi ja kogemusi tekstiiljäätmete kasutamisest ja rediseinist.

SISUTURUNDUS

Tuleviku majandusedu tugineb kestlikele põhimõtetele

Tallinna Sadam

Ülemaailmselt kokku lepitud kestliku arengu eesmärgid, valitsuse kliimaneutraalsuse saavutamise eesmärgid ja Euroopa Liidu rohelepe on olulised lähtekohad ka Tallinna Sadama kestliku arengu kavandamisel ja kliimaneutraalsuse saavutamisel.

Tallinna Sadam on vastutustundliku ja keskkonda hoidva ettevõttena järjekindlalt panustanud sellesse, et minimeerida oma tegevuse negatiivset mõju keskkonnale. Tunneme vastutust looduse, eriti mere eest. Kuulame kogukondi, teeme koostööd omavalitsustega, teadusasutustega ja teiste Läänemere suurimate sadamatega. Tahame töötada ja areneda kestlikult nii nüüd kui ka tulevikus. Juhime ettevõtet ja kõiki oma projekte kestlikest põhimõtetest lähtudes. See tähendab, et kaalume oma äriotsuseid nii majanduslikus, keskkonnavalises, aga ka sotsiaalses mõttes.

Meie panus kestliku arengu eesmärkide täitmisel

Me usume, et vastutustundlikkuse põhimõtete sidumine äritegevusega tagab ettevõtte pikaajalise edu. Oleme tänaseks sidunud ettevõtte strateegia kestliku arengu teemadega ja sõnastanud prioriteetid, põhitgevused ja -eesmärgid. 2021. a on Tallinna Sadama kõige olulisemad eesmärgid selles valdkonnas vähendada oma tegevuse CO₂ jalajälge ja suurendada energiatõhusust.

Meie kõigi ühine keskkond

Me kanname hoolt, et meie tegevusest tekkiv ökoloogiline jalajalg oleks minimaalne ning püüdleme kliimaneutraalsuse poole. Oleme võtnud eesmärgiks tõsta energiatõhusust, hoides samal ajal silma peal kõikide loodusressursside säästval kasutamisel suunaga säästvamale tarbimisele. Kasutame ehitiste kavandamisel digitaalset mudelprojekteerimist (BIM), mis annab juba projekteerimise algaasis võimaluse tõsta ehitiste funktsionaalsust ja juurutada kestlikke lahendusi. Näiteks suvel valmivasse uude Tallinna Sadama kruisiterminali on projekteeritud mereküte, lisaenergiat ammutatakse päikesepaneelidest, vaibad on tehtud vanadest kalavõrkudest jne.

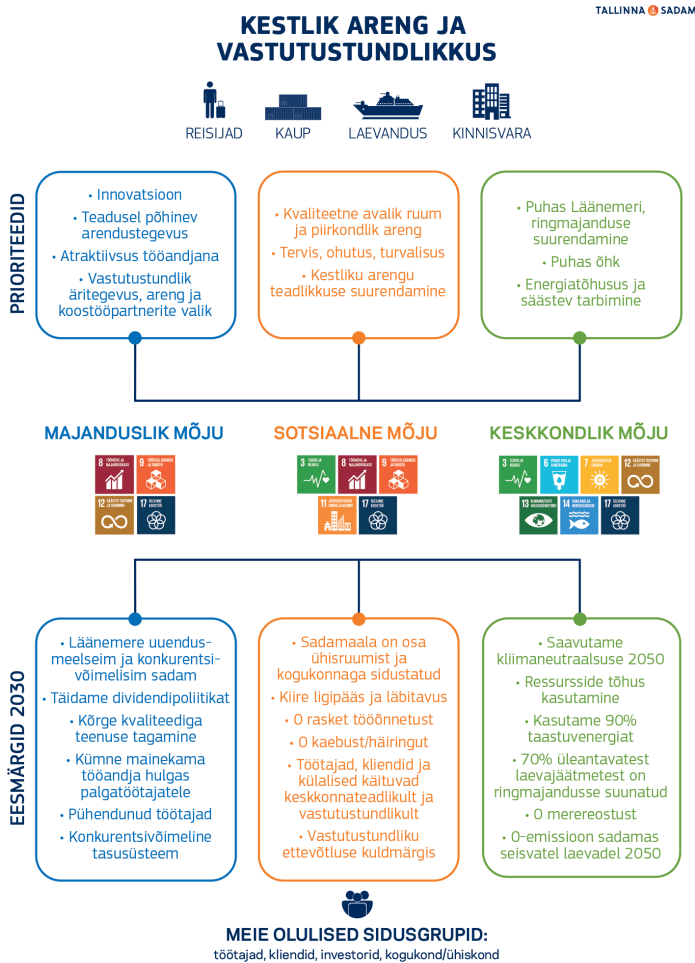
Lauri Esko kinnisvarakonsultant

► Kinnisvara on üks olulisemaid investeeringuid. Kas teadsid, et kalleim elamumaa müüdi eelmisel aastal Lääne-Harju vallas 303 660 euroga, odavaim korter 500 euroga ja kalleima müüdud suvila hinnaks kujunes 336 000 eurot.

Korterite ostu-müügi tehinguid veerandi võrra vähem

2020. aastal sõlmiti Lääne-Harju vallas kokku 217 korteri ostu-müügit tehingut, mida on 58 võrra vähem kui eelneval aastal. Ligi pooled tehingud tehti Paldiski linnas. Keskmise korteri ruutmeetri hind Paldiskis oli varasema aastaga 23 euro võrra tõusnud kuni 530 euron.

Korterite tehingute arvu poolest järgnesid Paldiskile Ämari 29, Rummu 24 ja Klooga 19 tehinguga. Karjakülas ja Lohusalus osteti-müüdi kortereid alla

Meie eesmärk on tagada Tallinna Sadama tegevuspiirkondades puhas ja kvaliteetne välisõhk, mille saavutamiseks kasutame innovaatilisi lahendusi tihedas koostöös klientide ja partneritega. Üheks selliseks projektiks on Vanasadamaliiklusjuhtimissüsteem Tark Sadam, mille abil lühendasime autode ooteaega sadamas, seeläbi on vähenenud õhku paisatavad heitme kogused kesklinnas. Lühiaastate plaanis on rakendust Tark Sadam käivitada nii Muuga kui ka Paldiski Lõunasadamas. Kaardistamise sadamategevusega seotud kasvuhoonedega emissioonilikeid ja -koguseid ning soovime jälgida õhukvaliteedi näitajaid sadamates. Vanasadamaliikluslaided tagame hetkel väljaehitamisel oleva laevade automaatsilumise ja kaldaelektrihüdroenergiate projektiga. Julgustamiseks laevafirmasid keskkonnast hoolima, soodustame keskkonnasõbralike kütuste kasutamist ja arendame keskkonnavalaselt diferentseeritud sadamatasude süsteemi.

Meie eesmärk on tagada Tallinna Sadama tegevuspiirkondades puhas ja kvaliteetne välisõhk, mille saavutamiseks kasutame innovaatilisi lahendusi tihedas koostöös klientide ja partneritega. Üheks selliseks projektiks on Vanasadamaliiklusjuhtimissüsteem Tark Sadam, mille abil lühendasime autode ooteaega sadamas, seeläbi on vähenenud õhku paisatavad heitme kogused kesklinnas. Lühiaastate plaanis on rakendust Tark Sadam käivitada nii Muuga kui ka Paldiski Lõunasadamas. Kaardistamise sadamategevusega seotud kasvuhoonedega emissioonilikeid ja -koguseid ning soovime jälgida õhukvaliteedi näitajaid sadamates. Vanasadamaliikluslaided tagame hetkel väljaehitamisel oleva laevade automaatsilumise ja kaldaelektrihüdroenergiate projektiga. Julgustamiseks laevafirmasid keskkonnast hoolima, soodustame keskkonnasõbralike kütuste kasutamist ja arendame keskkonnavalaselt diferentseeritud sadamatasude süsteemi.

Meie eesmärk on tagada Tallinna Sadama tegevuspiirkondades puhas ja kvaliteetne välisõhk, mille saavutamiseks kasutame innovaatilisi lahendusi tihedas koostöös klientide ja partneritega. Üheks selliseks projektiks on Vanasadamaliiklusjuhtimissüsteem Tark Sadam, mille abil lühendasime autode ooteaega sadamas, seeläbi on vähenenud õhku paisatavad heitme kogused kesklinnas. Lühiaastate plaanis on rakendust Tark Sadam käivitada nii Muuga kui ka Paldiski Lõunasadamas. Kaardistamise sadamategevusega seotud kasvuhoonedega emissioonilikeid ja -koguseid ning soovime jälgida õhukvaliteedi näitajaid sadamates. Vanasadamaliikluslaided tagame hetkel väljaehitamisel oleva laevade automaatsilumise ja kaldaelektrihüdroenergiate projektiga. Julgustamiseks laevafirmasid keskkonnast hoolima, soodustame keskkonnasõbralike kütuste kasutamist ja arendame keskkonnavalaselt diferentseeritud sadamatasude süsteemi.

Meie eesmärk on tagada Tallinna Sadama tegevuspiirkondades puhas ja kvaliteetne välisõhk, mille saavutamiseks kasutame innovaatilisi lahendusi tihedas koostöös klientide ja partneritega. Üheks selliseks projektiks on Vanasadamaliiklusjuhtimissüsteem Tark Sadam, mille abil lühendasime autode ooteaega sadamas, seeläbi on vähenenud õhku paisatavad heitme kogused kesklinnas. Lühiaastate plaanis on rakendust Tark Sadam käivitada nii Muuga kui ka Paldiski Lõunasadamas. Kaardistamise sadamategevusega seotud kasvuhoonedega emissioonilikeid ja -koguseid ning soovime jälgida õhukvaliteedi näitajaid sadamates. Vanasadamaliikluslaided tagame hetkel väljaehitamisel oleva laevade automaatsilumise ja kaldaelektrihüdroenergiate projektiga. Julgustamiseks laevafirmasid keskkonnast hoolima, soodustame keskkonnasõbralike kütuste kasutamist ja arendame keskkonnavalaselt diferentseeritud sadamatasude süsteemi.

Kinnisvaratehingud Lääne-Harju vallas 2020. aastal

10. Kui Ämaris ja Rummu on korterite keskmine ruutmeetri hind vastavalt 346 ja 276 eurot, siis Karjakülas ületas see näitaja 700 euro piiri.

Lääne-Harju valla kõige kõrgem keskmine korteri müügihind oli Lohusalus – 1062 eurot/m². Ilmselt mängib siin rolli hea mere-äärne asukoht.

Suvilate arv stabiilne, huvi elamumaade vastu suur

Kui Lääne-Harju valla suvilate ja elamute tehingute arvud olid aastal 2020 varasemaga võrreldes sarnased – 60 suvila- ja 33 elamute tehingut –, siis elamumaade huvi kasvas ka kolmandiku võrra 116 tehinguni.

Suvilate ruutmeetrite hinnad sõltuvad asukohast ja kaugusest merest. Kui Keila-Joal ja Tuulna külas on keskmine suvila hind eelmise aasta näitel vastavalt 928–943 eurot/m², siis Laulasmaal ja Meremõisa külas ulatuvad hinnad juba peaaegu

1300 euron m² kohta. Vaatamata kõrgemale hinnale osteti enim suvilaid Laulasmaal, kus tehti kolmandik kõigist suvilatega tehingutest.

Lisaks Pakri poolsaarele jagus elamumaa tehinguid ka teiste merelähedastele kruntidele. Elamumaad osutusid kallimaks Lohusalu külas (21 eurot/m²), järgnesid Laulasmaa ja Kloogaranna krundid pisut alla 20 euroga m² kohta. Hinda mõjutasid lisaks asukohale ka elektrivarustuse ja kanalisatsiooni olemasolu.

Õige aeg suvila ostmiseks ja müümiseks

Just talv on parim aeg suveplaanide tegemiseks. Suvilas on mõnus toimetada juba esimeste soojade kevadilmadega, seega on märtsist maini kõige aktiivsem aeg suvilat uuele potentsiaalsele ostjale tutvustamiseks või ise huvilisena parimast valikust osa saamiseks.

tame Eesti kui mereriigi kuvandi eest. Seetõttu on meie prioriteet, et sadamaalad oleks lahutamatu osa inimsõbralikust ja funktsionaalsest linnaruumist.

Samavõrra majanduslike näitajatega analüüsime ka sotsiaalse mõjuga seotud eesmärgid. Tallinna Sadam on Eesti inimeste hinnangul mainekate suuretvõtete hulgas. Oleme oma tegevusalal Eesti ihalusväärsimate töandjate esivisikus. Tunnustusega kaasneb väljakutse saavutatud taseme säilitada. Tallinna Sadama eesmärk on väärtustada Eesti tööjõuturul inimest, meie suurimat vara. Töö kõrval huvitab inimesi järjest rohkem mõtestatud ja arendav sisu, tasakaal pere- ja tööelu vahel, nii vaimne kui füüsiline tervis ja muud kvaliteedinäitajad. Tagame, et meie töökeskkond oleks turvaline ning palga- ja värbamispoliitika tasakaalus, vastutustundlik ja kolleegide ootustele vastav. Peame oluliseks, et nii töötajad, kliendid kui sadama külalised käituvad keskkonnateadlikult ja vastutustundlikult.

Koostöö, kaasamine ja partnerlus

Me usume, et tehes head ja seda oma partnerite ning sidusrühmadega jagades oleme ühelt poolt küll pideva ja kõrgendatud tähelepanu all, samas anname endale võimaluse areneda ja õppida.

2019. a 3. aprillil allkirjastas Tallinna Sadam koos 23 riigi osalusega äriühinguga vastutustundliku ettevõtluse põhimõtete kokkuleppe. Meie töötajad lõovad aktiivselt kaasa rahvusvahelistes sektorit koondavates organisatsioonides ning koostöös partneritega nii Eestist, Euroopast kui kõikjalt maailmast oleme ühiselt kestliku arengu fookusesse võtnud. Koostööd teeme ka kohalikult tasandil – anname oma panuse, et Tallinnast saaks lähitulevikus Euroopa Roheline pealinn ning Lääne-Harju vallast eeskujulik rohevald.

Eesti ühe suurima ettevõtte olemasoleva pühendunud kestlike põhimõtete järgimisele ning seeläbi globaalsete kliimaeesmärkide täitmisel. Meie kõigi ühise tuleviku edu vundament on mõtteviis – igapäevased äriotsused ja investeeritud peavad toetama võrdset nii ettevõtte, ümbritseva keskkonna kui ka ühiskonna arengut laiemalt.

LÄÄNE-HARJU VALLAVALITSUSE TEATED

» Lääne-Harju Vallavalitsuse 19.01.2021 korraldusega nr 41 kehtestati Lääne-Harju vallas Laulasmaa külas Laulasmaa tee 2 (katastritunnus 29503:022:0003) kinnistu ja lähiala detailplaneering.

Planeeritav ala kinnistu asub Laulasmaa külas tee 11390 Tallinn–Rannamõisa–Kloogaranna ja kohaliku Laulasmaa tee ristmiku vahetus naabruses. Planeeringualal on Keila Vallavolikogu 08.07.2004 otsusega nr 17 kehtestatud detailplaneering, mida ei ole ellu viidud.

Planeeritav ala piirneb põhjas Laulasmaa tee L1 transpordimaa kinnistuga (katastritunnus 29501:001:0473), kirdes Endla vkt 1 elumaa kinnistuga (29503:014:0010), idas Kloogaranna tee 20 ühiskondlike ehitiste maa kinnistuga (29501:001:0574) ja edelas 11390 Tallinn–Rannamõisa–Kloogaranna tee transpordimaa kinnistuga (29501:007:0416).

Detailplaneeringuga muudetakse kruntide piire, sihtotstarbeid ning ehitusõiguse näitajaid. Keila valla üldplaneeringus on Laulasmaa tee 2 planeeringuala juhtotsarve ärimaa. Detailplaneering on üldplaneeringu kohane.

Krundile 1 on kavandatud ühekordne ärihoone ehitisealuse pindalaga 650 m² ja krundile 2 on planeeritud 2-korruselise ärihoone ehitisealuse pindalaga 500 m².

Mõlema hoone maksimaalne kõrgus 9 m. Parkimine on lahendatud omal krundil. Veevarustus ja kanalisatsioon lahendatakse liitumise-ga Laulasmaa ühiskanalisatsiooni ja veevõrgu trassidega.

Sadevee transiitvee juhtimiseks läbi krundi asendatakse lah-tine kraav krundi põhjapiirile rajatava truubiga. Sideühenduseks rajatakse uus sidekaabel alates Telia Eesti AS-i sidekanalisatsiooni kaevust kergliiklustee ääres. Juurdepääsuks planeeringualale tuleb laiendada Laulasmaa teed ja selle ristumist Tallinn–Rannamõisa–Kloogaranna teega 11390. Tee projekteerimise ja väljaehitamise-ga seotud kulud kannavad täies ulatuses huvitatud isikud.

Planeeringul puudub oluline mõju looduskeskonnale. Detailplaneeringu majanduslik ja sotsiaalne mõju on positiivne.

» Lääne-Harju Vallavolikogu on algatanud 26.01.2021 otsusega nr 6 Keila valla üldplaneeringut muutva detailplaneeringu Lääne-Harju vallas Valkse külas Väljaotsa (katastritunnus 29501:007:0044) ja Toakilgi (29501:001:0378) kinnistutel ja nendega piirneval lähialal ja jätnud algatamata keskkonnamõju strateegilise hindamise.

Planeeritavad kinnistud asuvad vahetult Karjaküla tee 11194

ja Tallinn–Paldiski tee 8 ringristmiku läheduses, piirnedes kagus Keila linnaga. Planeeritav ala piirneb põhjast Männi maatulundusmaa kinnistuga (katastritunnus 29501:007:0580), idast Maakilgi maatulundusmaa kinnistuga (29501:001:0377), kagust ja lõunast Kaugepõllu sihtotstarbeta maaga (29601:001:0419) ja Veepõllu maatulundusmaaga (29601:001:0343). Planeeringuala pindala on 17,8 ha.

Keila valla üldplaneeringu joonise 1A kohaselt on osa planeeringualast looduslik ala, mets ja osa asub Jõe maaparandussüsteemi alal ja on väärtuslik haritav maa, mida ei ole põllumajanduslikul otstarbel enam kasutatud. Antud planeeringuga soovatakse muuta maatulundusmaa tootmismaaks. Harju Elekter AS soovib planeeringualal arendada kõrgtehnoloogilist elektroonika, elektrotehnika ja väikesemahulise metallitööstusega tootmist.

Harju maakonnaplaneeringu 2030+ põhjal ulatub Toakilgi kinnistule perspektiivne maanteekoridor, mille laius jooniselt mõõdetuna on 150 m. Vastavalt planeerimiseseaduse § 55 lõikele 2 on maakonnaplaneering aluseks üldplaneeringu koostamisel. Kuna Lääne-Harju Vallavolikogu on algatanud valla uue üldplaneeringu

koostamise, siis saab vaid üldplaneeringuga määrata maanteekoridori täpsema asukoha ja koridori laiuse. Trassikoridori asukoha kandmisel Lääne-Harju koostatava üldplaneeringu joonisele saab aluseks võtta Maanteeameti tellimisel varem koostatud projekti (05298-GE), mida on kasutatud ka detailplaneeringu esialgse eskiisi koostamisel. Lähtudes eeltoodust on võimalik detailplaneeringu algatamine ja menetlemine paralleelselt üldplaneeringuga, arvestades üldplaneeringu menetluse prioriteetsusega. Üldplaneering peab olema vastu võetud enne kui käesolev detailplaneering. Detailplaneeringu koostamisel täiendavate uuringute vajadus puudub.

Detailplaneeringu algatamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise otsusega on võimalik tutvuda Lääne-Harju valla veebilehel www.laaneharju.ee ja tööpäevadel Lääne-Harju Vallavalitsuses aadressil Rae 38, Paldiski linn.

» Lohusalu küla Rannuka tee 13 ja Rannuka tee 15 kinnistute ja lähiala detailplaneeringu eskiisi avalikul arutelul 02.02.2021 osales 7 osavõtjat. Arutati Rannuka tee 3 kortermaja ettepanekut alusel täiendatud eskiislahendust, milles Rannuka tee 15 kanalisatsioon on lahendatud individuaalselt eraldi-seisvalt Rannuka tee 3 kortermajast.

Detailplaneeringu jooniseid on täiendatud ja näidatud avalike jalgteede asukohad juurdepääsuks rannale. Põhijoonisel on näidatud piirdeaia võimalik asukoht. Maatulundusmaale piirdeaia ei rajata. Muudatustega nõustuti ja otsustati jätkata detailplaneeringu vastuvõtmise menetlemisega.

Õnnitleme!

Valda sündisid

Harli Mägi	Ellen Kärt Jõesaar	Emilia Nikiforova
Diandra Pärnamets	Demi Leisson	Robin Kuus

RISTI KOGUDUSE TEATED

JUMALATEENISTUSED Risti kirikus Harju-Ristil kuu 2. ja 4. pühapäeval

Pühapäeval, 28. veebruaril kl 13 – jumalateenistus

Pühapäeval, 14. märtsil kl 13 – jumalateenistus

Pühapäeval, 28. märtsil kl 13 – jumalateenistus

Kirikusse tulles palume soojalt riidesse panna. Väikelastel ja nende vanematel võimalik jumalateenistusest osa saada ka kiriku käärkambris olevas **MÄNGUTOAS**.

JUMALATEENISTUSTE OTSEÜLEKANDED on jälgitavad Facebookis FB/ristikirik ja koguduse kodulehel www.ristikirik.ee

TÄISKASVANUTE LEERIKURSUS alustab tööd laupäeval, 10. aprillil kl 11 kogudusemajas.

Esimesel kohtumisel lepime kokku kursuse ajakava. Eelnev registreerumine risti@eelk.ee või tel 5564 9256.

AS SAMI ambitsioonikasse meeskonda on oodatud

- CNC trei- ja freesikeskuse HAAS operaator
- Keevitaja
- Painutuspingli operaator
- Laooperaator
- Tööstukjuht
- Tootmise abitööline

Rohkem infot:
personal@sami.ee või 51976863
Aadress:
Tule 20, Saue linn 76505, Saue vald
WWW.SAMI.EE

PAKUME TÖÖD ABITÖÖLISELE CNC PINGIL

Ootused sobivale kandidaadile:

- Hea tehniline taip;
- Suurepärase arvuti kasutamise oskus;

Omalt poolt pakume:

- Koolitust ja väljaõpet;
- Huvitavat tööd;
- Professionaalset ja toetavat meeskonda ning kaasaegseid töötingimusi;

Kandideerimiseks helistage
+372 5028725.
Töökoha aadress:
Kumna küla, Harku vald,
Harjumaa. www.bennett.ee

Vasalemma jalgpalliklubi aasta 2020

Eduard Hmeljov
Vasalemma jalgpalliklubi treener

» Pandeemia muutis aasta 2020 meie jaoks väga ebatavaliseks ja pingeliseks. Sellest hoolimata saime hakkama ja suutsime jalgpallihooaja lõpetada. Meie vanemate meeskondade jaoks oli aga möödunud aasta üks viimase aja edukamatest. Saalijalgpalli meistrivõistlustel jõudis Rummu Dünamo meeskond saaliliigas-se! Ka jalgpallis lõppesid meistrivõistlused edukalt – Rummu Dünamo jõudis teise ja Rummu Dünamo II meeskond kolmandasse liigasse ja on eeloleval hooajal põhimeeskonna duubel. Mehed on tublid. Alanud aastal osalevad mõlemad meeskonnad saalijalgpalli meistrivõistlustel – Rummu Dünamo saaliliigas ja Rummu Dünamo II teises liigas. Soovime neile edu ja võite!

Klubi üks oluline sündmus oli suvine spordilaager Hiiu-maal. Vedas ilmaga ja lapsed said peaaegu iga päev pärast trenni meres ujuda. Oli vahva nädal.

Jalgpalliturniiri võistkonnad Paldiski linnapäevadel.

Paldiski linna päeva raames korraldasime valla toel jalgpalliturniiri Paldiski CUP, kus osales kuus meie omavalitsuse meeskonda (sh veteranid).

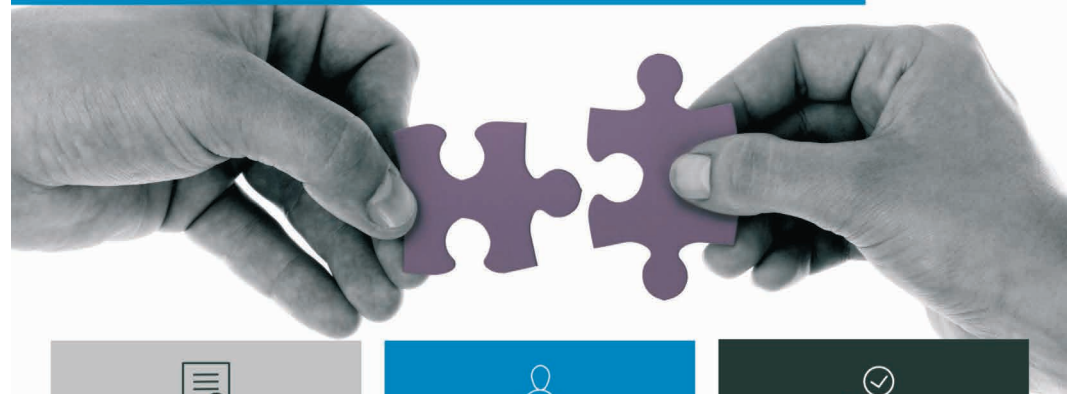
Meie klubi laste tiimidel ei läinud eelmine aasta nii hästi kui vanematel. Auhinnalised kohad ja karikad ei ole aga peamine eesmärk – see on üksnes hüppelaud tulevikku. Peamine on endasse uskuda. Tänavu osalevad laste meistrivõistlustel esimest

korda meie kõige nooremad jalgpallurid ettevalmistusrühmast. Lapsed on märkatult suuremaks kasvanud ja hakanud jalgpalli mõistma.

Tahame väga, et lapsed, kes tulevad klubisse trenni tegema ja kellest saavad meie suure jalgpallipere liikmed, tunneksid, et ajame kõik koos ühte asja. Soovin, et nad naudiksid jalgaga tegelemist ning oleksid üksteisele tõelised sõbrad.

ÕHUFILTRITE VALMISTAJA,

kui Sa otsid tööd tootmises ja soovid anda oma panuse meeskonna edu saavutamiseks, siis see töökoht on just Sulle !

PÕHILISED ÜLESANDED:

- Õhufiltrite koostamine
- Filtermaterjalide mõõtu lõikamine
- Toodete markeerimine
- Pakendamine
- Muud tootmisega seotud ülesanded

SOBIV KANDIDAAT:

- On kiire õppimisvõimega
- Täpne ja asjalik oma töös
- Valmis õppima uusi töövõtteid
- Valdab eesti keelt suhtlutasandil

VÄLJAVALITULE PAKUME:

- Täielikku väljaõpet töökohal töötamiseks
- Vastutusrikast tööd arenevas ettevõttes
- Spordikompensatsiooni
- Jõulupreemiaid
- Palka alates 800€ bruto

VADO
Sense the difference

Vado International OÜ on Vado Filter Group'i ventilatsiooni- ja õhufiltrite tootev ettevõtte. Ettevõtte toodetakse erinevaid tööstuslikke tolmu- ja õhufiltrite lahendusi. Pikaajaline kogemus ja tooteparendused garanteerivad klientidele parima ja säästlikuma lahenduse aastateks.

Vado International OÜ, Paldiski mnt 21/4, Keila, Harjumaa
info.international@vado.fi, www.vado.fi

Toome Sinu muruniiduki, murutraktori ja trimmeri ise hooldusesse!

HOOLDUS-KAMPAANIA

Lääne-Harju vallas edasi-tagasi transport alates **10 EUR**

Kampaaniainfo: tel: 51 900 402
www.tehnikakeskus.ee

ERAKUULUTUSED

Kokk saab tööd Padisel uues bistroos. Helistada 5032829 või 5047167

Üldehitus, katuse-, fassaadi- ja viimistlustööd. Võtmed kätte lahendused maja ehituseks. 53 529 476 mehitus@gmail.com

Korstnapühkija ja pottsepa teenused, ohtlike puude/okste langetamine, viljapuude lõikamine, lume koristamine, heki lõikus ja pügamine. Tel +372 5348 7318, e-post igor@inkteenused.ee

Ostan seisma jäänud sõidukeid. Toimivaid, avariilisi, riketega, arvelt maas, vanu ja lihtsalt kasutult seisvaid. Koha peal kiire vormistamine ja tehing. Pakkumisi ootan seisevauto@gmail.com või 56188671

Fekaalivedu kogumiskaevude tühjendus! Helista ja küsi pakkumist tel 53 468 430

Valmistan puidust uksi ja aknaid. Kontakt: Toomas tel 53087220

Ostan veneaegse mopeedi Delta, MINI, Stella mis iganes seisus ja nende varuosi. Telefon 5219252, andrusat@gmail.com

Otsime ome kollektiivi õmblejaid. Omal poolt pakume stabiilset töökohta arenevas väikefirmas, mis toodab põhiliselt ekspordiks. Töö on mitmekülgne, kuna toodame väikepartiidena. Töötasu 800-900€. Asume Sauel, Kasesalu 12. Aneri Sport OÜ tel 5137705

Septikute paigaldus koos imbväljaku ehitusega. Komplekt 1600.- Kevad pole kaugel! Helistada 5047167

Järgmine Lääne-Harju valla leht ilmub 23. märtsil 2021.

Mis tulema peab – see tuleb.
Kellel saab otsa aeg – see läheb.
Minnes võtab ta lambist tule ja süütab taevasse tähe.

Mälestame ja avaldame kaastunnet omastele
ANDREI DJATŠUNI
surma puhul.

Kolleegeid AS Bestnetist

Kõikjal jälgi Su töödest ja tegudest,
mida loonud Sa aastate reas.
Elad edasi meeltes ja mõtetes,
oled alati koduste seas.

Sügav kaastunne
Mariale kalli abikaasa
ALEKSANDER JUHANSONI
kaotuse puhul.

Kivi tn.4a elanikud

Vaikus ja rahu on sinuga,
hea mälestus jääb meiega.

Mälestame ja avaldame kaastunnet omastele
ALEKSANDER PIKAJAGO
surma puhul.

Kolleegeid AS Bestnetist

Lahkunud on andekas inimene, muusik ja ansambli Krapiva juhendaja
JURI BASKAKOV

Avaldame siirast kaastunnet sugulastele ja lähedastele ja jääme sooja tunde meenutama.

Lääne-Harju Vallavalitsus

Avaldame kaastunnet Pillele perega armsa abikaasa, isa ja vanaisa
ALEKSANDER PIKAJAGO

lahkumise puhul.

Töökaaslased raamatukogust

Müüa sõelutud muld, sõelmed, liiv, killustik, freesasfalt, purubetoon ja muid puistmaterjale. Kohalevedu 1-30t. Telefon 5046446

Puude hooldus&raie kutsetunnistusega arboristilt. 56999884, laur@puujuuksur.ee

EELK Harju-Madise koguduse teated

Täna kõiki usinaid Harju-Madise täiskogu liikmeid, kes võtsid osa koguduse nõukogu valimisest. Järgnevaks neljaks aastaks said valituks Rufina Eha, Elju Grabbi, Erika Kaljusaar, Epp Matthiessen, Anu Oks, Evelin Pärn-Lee, Raul Rosenberg, Jõrg Tutti, Katrin Tutti, Tõnu Tänav ja Jan Viigisalu.

Õnnistust ja tarka tegutsemist!

17. veebruar – Tuhkapäev. Paastuaja algus, jumalateenistus armulauaga kell 17
21. veebruar – Paastuaja 1. pühapäev, jumalateenistus armulauaga kell 11
28. veebruar – Paastuaja 2. pühapäev, jumalateenistus armulauaga kell 11
28. veebruaril algab **LEERIKOOL** kell 13 kogudusemajas. Leeriõnnistus 23. mail 2021
7. märts – Paastuaja 3. pühapäev, jumalateenistus armulauaga kell 11
14. märts – Paastuaja 4. pühapäev, jumalateenistus armulauaga kell 11
21. märts – Paastuaja 5. pühapäev, jumalateenistus armulauaga kell 11
28. märts – Palmipuudepüha, jumalateenistus armulauaga kell 11

Vajadusel saab võtta ühendust koguduse õpetajaga:
Reet Eru tel 5690 4754 või reet.eru@eelk.ee

KIIIRMÜÜK!

Škoda Laagrist saad uue laoautoga kaasa
**TASUTA TALVEREHVID
JA HOOLDUSED***

Tule Škoda Laagrisse ja vali välja. Väledamatele parem valik!

Škoda Laagri / Pärnu mnt. 543, Laagri 76404 / Tel: 683 7070

ŠKODA SINU LÄHEDAL!

*Tutvu kampaania tingimustega: www.skodalaagri.ee

ŠKODA

ŠKODA LAAGRI

1Partner

**AITAN MÜÜA
KINNISVARA**

**Lauri Esko
505 0312**

1partner.ee

Kas Sinu kinnisvaral on dokumendid korras?

Vajad hoonele
KASUTUSLUBA?

Tel: 5699 3014
info@ehitusdokument.ee
www.ehitusdokument.ee

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis. Tel: 56 111 900

AS Tallinna Sadam annab rendile järgmised äripinnad

**PALDISKI
LÕUNASADAMAS**

- Büroopind reisiterminalis: 500 m²
- Büroopind uues büroohoone-töökojas: 200 m²

Lisainfo
Andres Kungla: a.kungla@ts.ee
<https://www.ts.ee/uuripinnad/>

TALLINNA SADAM
Heade sõnumite sadam

www.ts.ee

**PAKUME PÄEVAST TÖÖD
puhastusteenindajale
ÄMARIS**

Tule valvekoristajaks tööajaga kell 08.00 kuni 16.00. Tööpäevad esmaspäevast reedeni. Vajalik eesti keele oskus, kodakondsus, taustakontrolli valmidus. Kohale pääseb ainult autoga.

SOL Baltics on regiooni suurim kinnisvarahoidus- ja puhastusteenuseid pakkuv partner. Meil on kolmes Balti riigis kokku 2200 töötajat.

**austame
erinevusi**

HELISTA 6 747 399
VÕI TÄIDA ANKEET KODULEHEL WWW.SOL.EE